

Szerintem...

jól sejtik, hogy az ÉT-hez számos felfedezésről érkeznek beszámolók. Sokról mi, „félművelt szerkesztők” is meg tudjuk állapítani, hogy nem állják ki a tudomány kritikáját. Így volt ez azzal a tanulmánnyal is, amelyet vagy húsz éve hozott a posta. Szerzője szerint lehetetlen, hogy a pohos cserebogarat az a vékony, hártvás szárny emelje a magasba. Mégis repül, s ezt meg kell magyarázni. A vaskos potroh valójában gázsugárhajtómű, az adja ki a mély, bűgő hangot, a szárnyak csupán kormányzásra valók. A „felismerés” ellentétben áll a rovarok anatómiájáról szerzett, igencsak alapos ismeretekkel, ellenkezik a megfigyelésekkel és a józan ésszel, s a szerző egyetlen komoly érvet sem hozott fel állításának alátámasztására.

A kézirat rövid úton a szemétkosárba került, az ötlet azonban nem ment veszendőbe, a minap új alakban láthattuk az egyik kereskedelmi tévé egész estét betöltő adásában. A merész állításairól ismert gömbvillám-, bio- és vákuumenergia-kutató ecsetelte, hogy a légy sem úgy repül, miként a naiv biológusok eddig hitték – tudniillik a szárnyával. Valami titokzatos fizikai erő tartja a magasban, amelyet elcsökevényesedett második pár szárnya, az úgynevezett billér (lásd: hetedik osztályos tananyag) közvetít. Ezért nincs is szüksége a levegő felhajtóerejére, sőt, az első pár szárnyára is csak azért, hogy kormányozni tudjon.

Nagyvonalúan feledkezzünk meg arról, hogy szakértőnk önkényesen átírja a fizika törvényeit, ezen bosszankodjanak a fizikusok, maradjunk az állítás biológiai képtelenségénél. Abból is csak a legkézenfekvőbbnél: milyen légyről van szó? A *kétszárnyúak* (Diptera) rendjének *légyalakúak* (Brachycera) alrendjét vizsgálgatva sok tízezer különböző légyfajra gondolhatunk. De igencsak vigyáznunk kell, nehogy eltévedjünk a *bögölyök*, a *rablólegyek*, a *pöszörlegyek*, a *púposlegyek*, a *zengőlegyek*, a *sajtlegyek*, a *trágyalegyek*, a *méhtetűlegyek*, a *harmatlegyek* (muslicák), az *igazi legyek* (belőlük is van néhány ezer), a *viráglegyek*, a *dongólegyek*, a *bagócsok*, a *fürkéslegyek*, a *tetűlegyek*, a *denevércsimbék* és társaik között.

Na már most az a kérdés, hogy az evolúciónak melyik pontján jelent meg e csodálatos újítás, új utat nyitva a rovarok repülésében? Minden kétszárnyú így repül? Vagy csak a légyalakúak, netán csak az igazi legyek? Vannak-e átmeneti alakok, vagy az evolúció sem hat rá?

E. Gy. legyek, ha meg tudom mondani. De legyen inkább légy E. Gy. A szemtelenség – mit szemtelenség, pofátlanság – már megvan hozzá.

Barabás Zoltán

T.Élet és Tudomány,
Herczeg János Főszerkesztő Úrnak !
BUDAPEST,
Bródy Sándor utca 16. 1 0 8 8

Tisztelt Főszerkesztő Úr !

Lapjuk 2003. évi 34. számában az 1058. oldalon " Szerintem... " címmel Barabás Zoltán szerzőségével ügyfelem dr Egely György közszereplése és munkássága illetve személye kapcsán ügyfelem számára erőteljesen sérelmes cikket tett közzé.

A cikkben a szerző azt a látszatot kelti, mintha Dr Egely György úr azt állította volna, hogy a legyek turbinával repülnek illetve a tárgyszerűség legkisebb igénye nélkül nyilatkozik televíziós szerepléséről annak valós tartalmát nem említve.

Cikkük azonban – sajnálatos módon – nem csak pontatlan és valótlan tényeket sugalló hanem utolsó bekezdésében Ügyfelem személyhez fűződő jogát is sérti illetve alkalmas lehet a rágalmozás törvényi tényállásának megállapítására is melyek kapcsán Ügyfelem további jogi lépéseket fontol.

Ügyfelem felhatalmazott arra, hogy képviselőtében felszólítsam Önöket arra, hogy az 1959.évi IV. törvény 79 § (1) bekezdése és az 1952 évi III. törvény 342 § (1) és (2) bekezdése alapján az alábbi helyreigazítást tegyék közzé következő lapszámukban az eredeti közléssel azonos helyen és módon.

Az alábbi közlemény közzétételét kérjük:

„Az Élet és Tudomány ez évi 34. számában az 1058. oldalon „Szerintem ...” Barabás Zoltán által jegyzett cikkünk jelent meg, mely vonatkozásában az alábbi helyreigazítást tesszük. Nem felel meg a valóságnak az a cikk szerint sugallt tény, hogy Dr. Egely György azt állította volna, hogy a legyek turbinával repülnek. Ezzel szemben a valóság az, hogy Dr. Egely György megismételt kísérletre hivatkozással azt állította, hogy bizonyított, miszerint egyes legyek képesek vákuumban, 70 millibar nyomású térben repülni.

Egyidejűleg elnézést kérünk azért, hogy Dr. Egely György vonatkozásában cikkírónk meg nem engedhetően, Dr. Egely György becsületének csorbítására alkalmas módon nevezettet közvetetten szemtelennek és pofátlannak minősítette."

Szerkesztőségünk a jövőben igyekezni fog tartózkodni attól, hogy olyan kérdésekben adjon helyt közleménynek, mely valóság tartalmát nem ellenőrizték, illetve amely más becsületének csorbítására alkalmas."

Bízom abban, hogy a jelen ügy további jogi lépések nélkül zárható.

Dr. Egely György

Budapest, 2003. szeptember hó 05. napján

Kedves Barátaim!

A dr. Egely György kontra Élet és Tudomány per tárgyalása

2003. december 18. 15 óra 30 perc

Fővárosi Bíróság (Bp. V. Markó u. 27/II.42.)

Az első tárgyalást egyébként egy december 1-jén kelt végzés szerint december 9-ére tűzte ki dr. Pataki Árpád bírő, de erről bennünket elfelejtettek értesíteni. Az új időpontot egy ott született végzéssel tűzték ki erre a napra. A per tárgya Barabás Zoltánnak az ÉT 2003/42. számában megjelent írása (szó szerint idézem a jegyzőkönyvet): "a cikkben olyan hamis látszat keletkezik, mintha korábban azt a nyilatkozatot is ő tette volna, illetve azt a tanulmányt is ő tette volna, amelyben az szerepel, hogy a legyek gázos sugárhajtóművel repülnek." "kérjük annak bírói megállapítását, hogy a felperes szerint mi tekinthető bizonyított állításnak, hogy a felperesnek ezzel ellentétben egészen más kijelentést tulajdonított a cikk, ami pedig nem felel meg a valóságnak." No, ebből ez nem érthető, a magyarázat így hosszadalmas lenne, a lényeg, hogy (szerintem) szándékkal félreértelmezik az Egelyt erősen bíráló írásom egy részletét, hogy beleköthessenek, mert maga a bírálat mint vélemény nehezen támadható.

A tárgyalás nyilvános, mindenkit szeretettel várunk.

Barabás Zoltán

Kedves Olvasóink!

Az ÉT 2003/34. számában szerkesztőnk, *Barabás Zoltán Egely Györgynek*, az ismert gömbvillám-, bio- és vákuumenergia-kutatónak az egyik kereskedelmi tévében elhangzott állítására reagált egy glosszával. E. Gy. nem kevesebbet állított, mint azt, hogy „a légy” voltaképpen nem a szárnyával repül, hanem „*valami titokzatos erő tartja a magasban*”. Mivel a kijelentés ellentétben áll a biológia (nem mellékesen a fizika) törvényeivel, és egyetlen kétes hitelességű forrásra, *John Rius-Camps* nevű szerző eredetileg 1986-ban megjelent beszámolójára alapozódik, szerkesztőnk ironikusan felvetette, ugyan milyen evolúciós előzményei vannak „a légy” e csodás képességének. Írását ezzel zárta: „*Minden kétszárnyú így repül? Vagy csak a légyalakúak, netán az igazi legyek? Vannak-e átmeneti alakok, vagy az evolúció sem hat rá? E. Gy. legyek, ha meg tudom mondai. De legyen inkább légy E. Gy. A szemtelenség – mit szemtelenség, pofátlanság – már megvan hozzá.*”

Nos, ez sok volt.

E. Gy. helyreigazítást kért az Élet és Tudománytól. Mivel ezt nem kapta meg, keresetet nyújtott be a bíróságra „*a jó hírnevet sértő, valótlan tényeket tartalmazó*” cikk helyreigazítását kérve. A „*sajtó-helyreigazítás iránt indított per*” 2003. december 18-án megtartott tárgyalásán megszületett az elsőfokú ítélet: „*A bíróság a felperes keresetét elutasítja.*” A precedens értékű indoklásban a bírő leírja, hogy: „*Önmagában az, hogy egy másik szerző állítását a szerző ugyanúgy tudományos képtelenségnek nevezi, mint a felperesnek a cikk további részében tulajdonított kijelentést, nem ad alapot helyreigazításra.*”

A rovarok repülésével kapcsolatos nézetkülönbségek dolgában így érvel: „*A bíróság szerint ez a kereseti kérelem is megalapozatlan, mert olyan tudományos jellegű vitáról van szó, amelyben a bíróság nem dönthet, de nem is foglalhat állást, semmilyen módon nem tartja elképzelhetőnek azt a bíróság, hogy helyreigazítási perben arról foglaljon állást, hogy valóban állította-e a felperes, hogy egyes legyek valóban tudnak-e vákuumban repülni vagy sem. A bíróság ezért ezt a kereseti kérelmet is elutasította.*” Az elutasítás nem mondható E. Gy. kudarcának, hiszen bírói állásfoglalás mondja ki, hogy ő „*tudományos jellegű vita*” részese, holott a vele vitába szállók – miként szerkesztőnk is – az ő nézeteit többnyire a tudományon kívülre helyezik.

Végül: „*A bíróság szerint a »szemtelen« és a »pofátlan« jelzők egyértelműen véleménynyilvánításnak minősülnek, ezért helyreigazításra nem adnak alapot*”

A 2004. március 5-én kelt 19.P.631.814/2003/5 számú végzés szerint az elsőfokú ítélet 2004. január 29-én jogerőre emelkedett. E. Gy. tehát nem fellebbezett, azaz jogi értelemben belenyugodott az ítéletbe. Am cikket írt az UFO Magazin februári számába *A gyűlölet anatómiája* címmel. Ebben semmibe véve a független magyar bíróság ítéletét, amelyet E. Gy. jogi képviselőjének jelenlétében a tárgyalás napján kihirdettek, azt írja: „*A [per alapjául szolgáló] cikk a Magyarországon nem ismeretlen, szokásos mocskolódási hagyományok összes jellegzetességét magában hordozza. Egy orbitális nagy hazugsággal indít, mintha azt én mondtam volna...*” Majd odébb: „*A Népszabadságból tudtam meg, hogy elutasították ezt a kérelmemet, mondván, hogy a véleménynyilvánítás joga miatt Barabás Zoltán azt hazudhat, amit csak akar. Ez így van. Akié a hatalom, azé az igazság.*”

Az írásban megkapja a magáét az ÉT, sőt, támogatói: „*Kik támogatják ezt a lapot a mi pénzünkből? Láthatjuk, hogy a Környezetvédelmi, az Oktatási Minisztérium, a Nemzeti Kulturális Alap, az Országos Tudományos Kutatási Alap, a Magyar Szabadalmi Hivatal.*” És mindazok szégyellhetik magukat, akik ellenvéleményt mertek nyilvánítani E. Gy.-vel szemben: „*Härtlein Károly, az Eötvös Loránt [helyesen: Loránd – A szerk.] Fizikai Társulat (egyébként jobb sorsra érdemes társulat)*

főtitkárhelyettese, [...] Sólyom Jenő fizikus-akadémikus.” Közben megismerjük John Rius-Camps kísérletét, és megtudjuk, hogy a lap következő számában beszámol a szerző, hogyan ismételte meg a nevezetes kísérletet.

És valóban: az *És mégis mozog... a légy* című cikkben a szerző dicséretes őszinteséggel beszámol arról, hogy „*régóta csapdába ejtett – fáradt – legyek használhatatlanok, azok nem hajlandóak repülni.*” [...] „*Az erdőkben található apró legyek, valamint a zöld döglégy bizonyult kiváló kísérleti alannak, azonban a többiek ezen az alacsony nyomáson nem szívesen röpködtek.*” [merthogy a vákuum itt ritkított levegőt jelent] „*a legyek nem mindig hajlandók repülni, így videokamerára rögzítettük a mozgásukat, de csak néha-néha röppentek át az üvegedény egyik oldaláról a másikra.* [...] „*Fényképezőgéppel nem is sikerült elkapni olyan pillanatot, amikor valamely rovar repül, ez csak videofelvételen látszik.*” [...] „*A foglyul ejtett legyek között azonban mindig akadt néhány virgoncabb egyed, amelyik néha-néha átröppent a szomszédos szemközti falra, és nem zuhant le. És ez a kísérlet lényege s valódi fontossága.*” [...]

A néhány videóra rögzített tétova röplési kísérlet E. Gy.-nek elegendő ahhoz, hogy sutba dobva a tudománynak az utóbbi 200 évben elért eredményeit, levonja a nagy ívű következtetést: „*Bebizonyosodik tehát, hogy az élővilág legsikeresebb, legsokrétűbb részei, a rovarok – különösen amikor kicsiny a szárnyuk – olyan mechanikus hatást használnak, ami számukra alapvető, de nincs benne a fizikakönyvekben. A 3 térdimenzióban tranziens módon végrehajtott szárnymozgás során ugyanis nem igaz az impulzusmegmaradás...*”

Vegyük komolyan, hiszen E. Gy.-nek papírja van róla, hogy amikor az „akadémikus” tudománnyal szemben álló nézeteit kifejti, „*tudományos jellegű vitáról van szó*”. A tudományos viták azonban nem ilyen módszerekkel folynak. Kérdéseket teszünk föl a természetnek, és megpróbálunk okszerű válaszokat adni, ehhez reprodukálható, a jelenség lényegét feltáró kísérleteket tervezünk. És akkor van miről vitatkozni. Mielőtt merész hipotéziseket állítanánk föl, bizony feltennénk a kérdést, mi az oka annak, hogy a próbára bocsátott rovarok többsége nem repül? Kipróbálnánk például, hogyan repülnek a rovarok normál nyomású, de a ritkított levegőhöz hasonló oxigéntartalmú légkörben. Statisztikailag ellenőrizhetnénk, hogyan csökken a legyek „virgoncsága” a levegő ritkításával.

Mindenesetre hosszadalmas, sok türelmet és fáradságot, bonyolult műszereket igénylő munka lenne a légritka térben röpködő legyek vizsgálata. Valószínű, hogy a tudomány energiáit ennél jobban leköti a Marsautók vagy éppen a repülésre képes rovarrobotok megvalósítása (ilyen tárgyú cikkekkel tele van az internet), s e kérdésben megmarad a római közmondásnál: *aquila non captat muscas*.